

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

privind distincțiile de stat ale Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Distincțiile de stat ale Republicii Moldova (în continuare – *distincții de stat*) reprezintă forma supremă de recunoaștere și apreciere oficială a serviciilor remarcabile aduse statului și poporului Republicii Moldova, a meritelor deosebite în activitate și a altor contribuții semnificative la dezvoltarea societății.

(2) Distincțiile de stat sunt instituite de către Parlament în conformitate cu Constituția Republicii Moldova.

Art. 2. - (1) Distincțiile de stat pot fi distincții de stat de merit și distincții de stat comemorative.

(2) Distincțiile de stat de merit se instituie prin prezenta lege și cuprind, în ordine ierarhică descrescătoare, ordine, cruci, medalii și titluri onorifice.

(3) Distincțiile de stat comemorative se instituie prin lege ordinară și cuprind cruci comemorative, medalii comemorative și insigne comemorative.

Art. 3.- (1) Orice distincție de stat se instituie prin aprobarea statutului ei, care cuprinde:

- a) enunțarea meritelor pentru care se conferă distincția;
- b) enumerarea claselor, dacă acestea există;
- c) precizarea condițiilor speciale suplimentare de conferire (vechime în muncă, stagiul, prevederi specifice pentru fiecare clasă etc.);
- d) descrierea modelului însemnului faleristic regulamentar al distincției și a modelelor însemnelor faleristice de substituție, dacă acestea sunt prevăzute.

(2) Ordinele, crucile și medaliile există în două forme fizice distincte, cu valoare ierarhică și simbolică egală: însemnul faleristic regulamentar (însemnul metalic propriu-zis, cu sau fără panglică/colan etc.) și bareta de substituție.

(3) Bareta de substituție a distincției de stat este dreptunghiulară, cu lungimea de 30 mm și cu lățimea de 12 mm, confecționată din metal sau plastic

ușor bombat și îmbrăcată cu panglica distincției respective. Lățimea panglicii este de 30 mm. Unele barete de substituie pot avea aplice peste panglica îmbrăcată. Bareta de substituie are fixat pe verso un sistem (suport) de prindere.

(4) Însemnele titlurilor onorifice sunt realizate sub o formă fizică unică – însemnul faleristic regulamentar – și nu au însemne de substituie.

CAPITOLUL II

Sistemul și ierarhia distincțiilor de stat de merit

Art. 4. - (1) Ordinul constituie cea mai înaltă categorie faleristică în cadrul sistemului distincțiilor de stat.

(2) Ordinele și clasele lor, în ordine descrescătoare, sunt următoarele:

- a) Ordinul „Ordinul Republicii”;
- b) Ordinul „Ștefan cel Mare”;
- c) Ordinul „Bogdan Întemeietorul”;
- d) Ordinul „Ordinul Onoarei”;
- e) Ordinul „Ordinul Libertății”;
- f) Ordinul „Credință Patriei”;
- g) Ordinul „Ordinul Muncii”.

Art. 5. - (1) Crucea reprezintă o categorie faleristică în cadrul sistemului distincțiilor de stat imediat inferioară ordinului și superioară medaliei.

(2) Crucile, în ordine descrescătoare, sunt următoarele:

- a) Crucea „Meritul Militar”;
- b) Crucea „Crucea Misiunilor Internaționale”.

Art. 6. - (1) Medalia reprezintă o categorie faleristică în cadrul sistemului distincțiilor de stat inferioară ordinului și crucii.

(2) Medaliile și clasele lor, în ordine descrescătoare, sunt următoarele:

- a) Medalia „Pentru Vitejie”;
- b) Medalia „Meritul Civic”;
- c) Medalia „Meritul Academic”;
- d) Medalia „Mihai Eminescu”;
- e) Medalia „Nicolae Testemițanu”.

Art. 7. - (1) Titlul onorific reprezintă o categorie faleristică în cadrul sistemului distincțiilor de stat inferioară ordinului, crucii și medaliei.

(2) Titlurile onorifice, în ordine descrescătoare, sunt următoarele:

- a) Titlul onorific „Artist al Poporului”;
- b) Titlul onorific „Maestru în Artă”;
- c) Titlul onorific „Maestru al Literaturii”;
- d) Titlul onorific „Om Emerit”;
- e) Titlul onorific „Artist Emerit”;
- f) Titlul onorific „Meșter-Faur”;

g) Titlul onorific „Colectiv Artistic Emerit”.

CAPITOLUL III Statutele distincțiilor de stat

Secțiunea 1 Statutul Ordinului „Ordinul Republicii”

Art. 8. - (1) Ordinul „Ordinul Republicii” este distincția de stat supremă și se conferă pentru merite excepționale în toate domeniile de activitate, întru binele Patriei și al omenirii.

(2) Însemnul Ordinului „Ordinul Republicii” reprezintă o stea convexă cu raze piramidale divergente multiplicat, de aur, și cu șaisprezece fascicule, alternate opt centrale de aur și opt broșând de argint. Vârfurile razelor centrale ale fasciculelor de aur se înscriu într-un cerc imaginar cu diametrul de 45 mm, iar ale celor de argint – într-un cerc imaginar cu diametrul de 43 mm. Steaua este încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 25 mm, având chenar-cadru de aur în relief, iar în mijloc, în câmp alb, broșând, imaginea în relief a Stemei de Stat a Republicii Moldova, ale cărei acvilă și accesorii ale acvilei sunt în întregime de aur.

Reversul însemnului are gravat în incizie numărul de rând al distincției și este prevăzut cu o urechiușă mascată, sudată de reversul însemnului în dreptul vârfului razei superioare, prin care, cu ajutorul unui ineluș de aur cu diametrul de 10 mm, însemnul se fixează de colanul ordinului.

Însemnul se confecționează din argint, poleit cu aur și emailat.

(3) Colanul ordinului este constituit din trei tipuri de cartușe circulare, executate toate în relief, dotate pe părțile laterale cu câte două tortițe pătrate, cu colțurile ușor rotunjite, pentru prinderea lăntișoarelor. Cartușele sunt unite între ele cu un lanț dublu de argint, din zale dreptunghiulare, cu colțurile ușor rotunjite.

Cartușul central, singular, de argint brunat, reprezintă o cunună circulară continuă închisă, din ramuri de măslin cu fructe, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 25 mm, peste care broșează ajurat o cruce recruciată, cu înălțimea de 21 mm. Cartușul este dotat suplimentar pe partea de jos cu o toartă decorativă pentru suspendarea însemnului distincției.

Celelalte două tipuri de cartușe, de aur, reprezintă o cunună circulară continuă închisă, din ramuri de măslin cu fructe, legate cu panglici, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 21 mm. Peste cunună broșează ajurat și retras de marginea exterioară a cununii figuri individualizatoare, cartușele fiind înlănțuite alternativ: pe primele cartușe din dreapta și stânga cartușului central, broșează un scut heraldic de tip triunghiular, purtând stema istorică a Țării Moldovei (un cap de bour, însoțit între coarne de o stea cu cinci raze, la dextra de o roză heraldică și la senestra de o semilună conturnată); pe următoarele cartușe broșează o acvilă romană, reprezentată heraldic.

Colanul se confecționează din metal comun necoroziv, poleit cu aur, poleit cu argint și lăcuit, și are lungimea de circa 800 mm.

(4) Panglica baretei de substituire a Ordinului „Ordinul Republicii” reprezintă un tricolor vertical albastru (*Pantone 293 C*) – galben (*Pantone 109 C*) – roșu (*Pantone 186 C*), în culorile naționale ale Republicii Moldova, și are în mijlocul câmpului galben imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova, ale cărei acvilă și accesorii ale acvilei sunt în întregime de aur (h 9 mm).

Secțiunea 2 Statutul Ordinului „Ștefan cel Mare”

Art. 9. - (1) Ordinul „Ștefan cel Mare” este distincția de stat militară supremă a Republicii Moldova și se conferă pentru:

- a) acte de eroism și conducere iscusită a operațiilor militare;
- b) curaj deosebit manifestat în timpul menținerii ordinii publice, apărării drepturilor și libertăților omului;
- c) vitejie și spirit de sacrificiu manifestate la asigurarea securității statului, la îndeplinirea unor misiuni speciale;
- d) alte merite deosebite în apărarea independenței Republicii Moldova.

(2) Însemnul Ordinului „Ștefan cel Mare” reprezintă o stea convexă cu opt colțuri, compusă din fascicule de raze piramidale divergente multiplicat, de aur, axele verticală și orizontală ale stelei trecând prin mijlocul cavităților dintre colțurile stelei, iar vârfulurile razelor centrale ale fasciculelor înscriindu-se într-un cerc imaginar cu diametrul de 45 mm. Peste steaua cu opt colțuri broșează o cruce-stea de argint, înscrisă în același cerc imaginar, ușor labată, formată din patru raze-brațe lungi, fațetate și globulate cu fianite, și radiantă cu alte patru raze-brațe mai scurte, ordonate în săritoare, de asemenea fațetate și globulate cu fianite, înscrise într-un cerc imaginar cu diametrul de 37 mm. Crucea este încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 22 mm, având chenar-cadru de aur în relief, iar în mijloc, în câmp alb, broșând, efigia din față, în relief, de argint brumat, a domnului Țării Moldovei Ștefan cel Mare și Sfânt, însoțită de legenda cu litere capitale arhaizate de aur, în dreapta și în stânga capului: „ȘTEFAN / CEL MARE”.

Reversul însemnului are gravat în incizie numărul de rând al distincției și este prevăzut cu un sistem de prindere.

Însemnul se confecționează din argint, poleit cu aur și emailat.

(3) Panglica baretei de substituire a Ordinului „Ștefan cel Mare” este roșie având pe margini câte două dungi late de 3 mm fiecare – albastre cele dinspre exterior și galbene cele dinspre interior. Toate trei culori sunt în nuanțele culorilor naționale ale Republicii Moldova.

Secțiunea 3 Statutul Ordinului „Bogdan Întemeietorul”

Art. 10. - (1) Ordinul „Bogdan Întemeietorul” se conferă pentru:

- a) merite remarcabile în dezvoltarea și consolidarea statalității Republicii Moldova;
- b) contribuție substanțială la renașterea națională, la consolidarea păcii civice, la instaurarea coeziunii și concordiei în societate, la armonizarea relațiilor interetnice;
- c) activitate deosebit de rodnică în vederea sporirii prestigiului țării pe plan internațional.

(2) Însemnul Ordinului „Bogdan Întemeietorul” reprezintă o cruce în flori de crin, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 45 mm, de aur, fiecare floare având câte un fianit broșând în zona receptaculului. Crucea este așezată pe o stea de argint, compusă din fascicule de raze piramidale multiplicat și ordonate într-un pătrat imaginar cu laturile ușor convexe și cu diagonala de 46 mm. Crucea este încărcată cu un medalion rotund broșând, cu diametrul de 20 mm, având în câmp roșu, în relief, efigia simbolică a domnului țării ecvestru, cu spada ridicată deasupra capului, de aur, iar în exergă, între două cercuri liniare de același metal, pe email alb, legenda cu litere capitale în relief, de asemenea de aur: sus „BOGDAN”, jos „ÎNTEMEIETORUL”. Segmentele inscripției sunt separate de câte trei fianite pe flancurile drept și stâng.

Reversul însemnului are gravat în incizie numărul de rând al distincției și este prevăzut cu un sistem de prindere.

Însemnul se confecționează din argint, poleit cu aur și emailat.

(3) Panglica baretei de substituție a Ordinului „Bogdan Întemeietorul” este roșie (*Pantone 186 C*) și are aplicată pe mijloc o floare de crin de aur (h 8 mm) .

Secțiunea 4 Statutul Ordinului „Ordinul Onoarei”

Art. 11. - (1) Ordinul „Ordinul Onoarei” se conferă pentru:

- a) contribuție meritorie la consolidarea statalității, la promovarea reformelor și a transformărilor democratice;
- b) activitate prodigioasă în cadrul autorităților publice și pe tărâm social;
- c) merite remarcabile în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre Republica Moldova și alte state;
- d) contribuție substanțială la integrarea Republicii Moldova în structurile internaționale;
- e) activitate intensă de pacificare;
- f) acțiuni susținute social-umanitare, de binefacere și de sponsorizare;
- g) creșterea și educarea a cel puțin cinci copii (inclusiv copiii adoptați în conformitate cu legislația în vigoare, copiii care și-au pierdut viața ori au dispărut fără urmă în timpul acțiunilor militare sau în condițiile situațiilor

excepționale, copiii care au decedat drept urmare a accidentelor de muncă sau a bolilor profesionale), după atingerea vârstei de șaisprezece ani de către ultimul copil.

(2) Însemnul Ordinului „Ordinul Onoarei” reprezintă o stea de aur ușor convexă, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 45 mm, cu opt colțuri compuse din fascicule a câte cinci raze divergente diamantate. Peste steaua de aur broșează o altă stea, de argint, cu opt raze puțin mai scurte și compuse din fascicule a câte trei raze, raza centrală fiind perlată, iar cele laterale cu vârful bombat. Steaua de argint este supraîncărcată cu un medalion rotund broșând, cu diametrul de 18 mm, având chenar-cadru în relief, de argint, iar în mijloc, în câmp albastru, imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova (h 10 mm), în întregime de aur, înconjurată de o cunună deschisă, formată din două ramuri de palmier, de argint, totul în relief.

Reversul însemnului are gravat în incizie numărul de rând al distincției și este prevăzut cu un sistem de prindere.

Însemnul se confecționează din tombac, poleit cu aur, poleit cu argint și emailat.

(3) Panglica baretei de substituie a Ordinului „Ordinul Onoarei” este albastră având pe margini câte două dungii, late de 3 mm fiecare – roșii cele dinspre exterior și galbene cele dinspre interior. Toate trei culori sunt în nuanțele culorilor naționale ale Republicii Moldova.

Secțiunea 5 Statutul Ordinului „Ordinul Libertății”

Art. 12. - (1) Ordinul „Ordinul Libertății” se conferă pentru:

- a) promovarea democrației, drepturilor omului, egalității în drepturi, libertății, pluralismului și toleranței;
- b) protejarea și promovarea patrimoniului cultural, material și imaterial, național și al minorităților naționale;
- c) susținerea acțiunilor de caritate, promovarea incluziunii și asumarea angajamentului social.

(2) Însemnul Ordinului „Ordinul Libertății” reprezintă o stea de aur ușor convexă, înscrisă într-un pătrat imaginar cu latura de 45 mm, compusă din 12 raze cu vârful despiciat în coadă de rândunică, emailate roșu (*Pantone 186 C*), și din 12 raze intercalate, cu vârful ascuțit, emailate albastru (*Pantone 293 C*), retrase mai spre mijloc și înscrise într-un cerc imaginar cu diametrul de 38 mm. Pe mijlocul stelei broșează un medalion rotund, cu diametrul de 12 mm, emailat alb și purtând imaginea în relief a Drapelului de Stat al Republicii Moldova, care flutură spre dreapta pe o lance de aur, așezată în bandă ieșind din marginea de jos a medalionului. Medalionul este înconjurat, la distanța de 1 mm de margine, de o cunună compusă din 12 stele a câte cinci raze, de aur, în relief, broșând peste razele roșii.

Reversul însemnului are gravat în incizie numărul de rând al distincției și este prevăzut cu un sistem de prindere.

Însemnul se confecționează din tombac, poleit cu aur și emailat.

(3) Panglica baretei de substituire a Ordinului „Ordinul Libertății” este tripartită albastru (*Pantone 293 C*) – alb – albastru, având pe mijlocul dungii albe trei dungii, late de 2 mm fiecare, una albastră, una galbenă și una roșie, în nuanțele culorilor naționale ale Republicii Moldova.

Secțiunea 6 Statutul Ordinului „Credință Patriei”

Art. 13. - (1) Ordinul „Credință Patriei” se conferă militarilor și angajaților autorităților și instituțiilor speciale cu atribuții în domeniul asigurării ordinii și securității publice, precum și în domeniul securității naționale, pentru:

a) vitejie și spirit de sacrificiu manifestate la apărarea suveranității și integrității teritoriale a țării, drepturilor, libertăților constituționale și intereselor legitime ale cetățenilor în condiții ce comportă risc pentru viață;

b) rezultate remarcabile la organizarea eficientă a serviciului militar și special, asigurarea capacității de apărare și a securității naționale, consolidarea legalității, ordinii și securității publice;

c) succese deosebite la conducerea trupelor, menținerea unui grad înalt al pregătirii de luptă a unităților de orice nivel, la însușirea, exploatarea și întreținerea tehnicii noi, precum și pentru participare profesionistă excelentă în cadrul aplicațiilor și exercițiilor de instruire;

d) îndeplinirea ireproșabilă a datoriei de serviciu și îndatoririlor cetățenești, pentru acțiuni ce denotă curaj și spirit de inițiativă, întreprinse în vederea combaterii criminalității;

e) curaj și dârzenie manifestate la salvarea de vieți omenești, a valorilor materiale și spirituale în timpul calamităților naturale și în alte situații excepționale;

f) contribuție meritorie la dezvoltarea colaborării dintre Republica Moldova cu alte state și organizații internaționale în domeniile apărării, securității statului și asigurării ordinii și securității publice.

(2) Ordinul „Credință Patriei” cuprinde trei clase:

a) Ordinul „Credință Patriei” clasa I, care este cea mai înaltă;

b) Ordinul „Credință Patriei” clasa II;

c) Ordinul „Credință Patriei” clasa III.

(3) La conferirea Ordinului „Credință Patriei” se ține seama, de asemenea, de vechimea în serviciu, care va constitui:

a) cel puțin 15 ani – pentru Ordinul „Credință Patriei” clasa I;

b) cel puțin 10 ani – pentru Ordinul „Credință Patriei” clasa II;

c) cel puțin 5 ani – pentru Ordinul „Credință Patriei” clasa III.

Pentru merite excepționale, ordinul poate fi conferit fără a se ține seama de vechimea în serviciu.

(4) Însemnul Ordinului „Credință Patriei” reprezintă o stea convexă cu opt colțuri, compusă din fascicule a câte trei raze piramidale divergente – de aur la clasa I, de argint la clasa II și de aur patinat la clasa III. Axele verticală și orizontală ale stelei trec prin mijlocul cavităților dintre colțurile stelei, iar vârfurile razelor centrale ale fasciculelor se înscriu într-un cerc imaginar cu diametrul de 45 mm. Peste steaua cu opt colțuri broșează o cruce-stea din patru raze-brățe piramidale mai scurte – de argint la clasa I, de aur la clasa II și de argint la clasa III – și două spade cu vârfurile în jos încrucișate în săritoare – de argint la clasa I, de aur la clasa II și de argint la clasa III. Totul este supraîncărcat cu un medalion rotund broșând, cu diametrul de 20 mm, având chenar-cadru de aur în relief, iar în mijloc, în câmp roșu, un scut heraldic triunghiular cu marginea superioară înălțată în unghi obtuz cu laturile ușor concave (h 12 mm), de asemenea broșând, albastru, cu chenar-cadru de aur în relief și purtând Stema de Stat a Republicii Moldova (h 8 mm) în întregime de aur, de asemenea în relief; în exerga medalionului, între două cercuri de aur, pe email alb, sus, apare legenda cu litere capitale de aur în excizie: „CREDINȚĂ PATRIEI”, iar jos, în semicerc, o cunună formată din două ramuri de stejar, de argint, în relief.

Reversul însemnului are gravat în incizie numărul de rând al distincției și este prevăzut cu un sistem de prindere.

Însemnul se confecționează din tombac poleit cu aur, poleit cu argint, brunat și emailat.

(5) Panglica baretei de substituție a Ordinului „Credință Patriei” este albă și are pe marginea stângă trei dungi, late de 2,5 mm fiecare, în culorile naționale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roșu, iar pe cea dreaptă, la distanța de 2 mm de margine, dungi roșii (*Pantone 186 C*) late de 2,5 mm fiecare – una la clasa I, două, separate între ele cu o dungă de 0,5 mm de culoarea fondului, la clasa II, și trei, separate între ele cu câte o dungă de culoarea fondului de 0,5 mm, la clasa III.

Secțiunea 6 Statutul Ordinului „Ordinul Muncii”

Art. 14. - (1) Ordinul „Ordinul Muncii” se conferă pentru:

a) activitate profesională deosebită în unul sau mai multe domenii ale vieții sociale;

b) merite în pregătirea specialiștilor de înaltă calificare în unul sau mai multe domenii ale vieții sociale.

(2) Ordinul „Ordinul Muncii” cuprinde trei clase:

a) Ordinul „Ordinul Muncii” clasa I, care este cea mai înaltă și urmează ierarhic după Ordinul „Credință Patriei” clasa I;

b) Ordinul „Ordinul Muncii” clasa II, care urmează ierarhic după Ordinul „Credință Patriei” clasa II;

c) Ordinul „Ordinul Muncii” clasa III, care urmează ierarhic după Ordinul „Credință Patriei” clasa III.

(3) La conferirea Ordinului „Ordinul Muncii” se va ține seama, de asemenea, de vechimea în muncă sau serviciu, care va constitui:

- a) cel puțin 15 ani – pentru Ordinul „Ordinul Muncii” clasa I;
- b) cel puțin 10 ani – pentru Ordinul „Ordinul Muncii” clasa II;
- c) cel puțin 5 ani – pentru Ordinul „Ordinul Muncii” clasa III.

Pentru merite excepționale, ordinul poate fi conferit fără a se ține seama de vechimea în muncă sau serviciu, după caz.

(4) Însemnul Ordinului „Ordinul Muncii” reprezintă o cruce labată cu extremitățile brațelor rotunjite convex (cruce Ruppert), ușor convexă, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 45 mm, de aur, emailată albastru-deschis (*Pantone 660 C*) și cu bordură albă. Crucea este cantonată de patru albi în zbor, în relief, adosate, de aur, brunate, așezate pe un disc de același metal, cu diametrul de 39 mm. În mijlocul crucii este aplicat un medalion în formă de roză heraldică, în relief, cu petalele înscrise într-un cerc imaginar cu diametrul de 17 mm, iar cu sepalele – într-un cerc imaginar cu diametrul de 22 mm. Roza este de aur și emailată pe exteriorul petalelor florii alb, iar pe interior – de aur la clasa I, alb la clasa II, albastru-deschis la clasa III. În mijlocul corolei apare Stema de Stat a Republicii Moldova (h 11 mm), în întregime de aur, în relief.

Reversul însemnului are gravat în incizie numărul de rând al distincției și este prevăzut cu un sistem de prindere.

Însemnul se confecționează din tombac poleit cu aur, brunat și emailat.

(5) Panglica baretei de substituție a Ordinului „Ordinul Muncii” este galbenă (*Pantone 109 C*) și are pe marginea stângă trei dungi, late de 2,5 mm fiecare, în culorile naționale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roșu, iar pe cea dreaptă, la distanța de 2 mm de margine, dungi albastru-deschis (*Pantone 660 C*) late de 2,5 mm fiecare – una la clasa I, două, separate între ele cu o dungă de 0,5 mm de culoarea fondului, la clasa II, și trei, separate între ele cu câte o dungă de culoarea fondului de 0,5 mm, la clasa III.

Secțiunea 7

Statutul Crucii „Meritul Militar”

Art. 15. - (1) Crucea „Meritul Militar” se conferă pentru acte de bărbăție și eroism în timpul operațiilor de luptă, apărării independenței și suveranității Republicii Moldova, asigurării ordinii publice, apărării drepturilor și libertăților omului, precum și pentru serviciu militar ireproșabil.

(2) Însemnul Crucii „Meritul Militar” reprezintă o cruce labată cu extremitățile brațelor rotunjite convex (cruce Ruppert), cu diametrul de 30 mm, ușor convexă, cu chenar-cadru de aur în relief și smaltată bordo. Crucea este așezată pe două spade încrucișate în săritoare, cu vârfurile în sus, înscrise într-un cerc imaginar cu diametrul de 32 mm și străpungând o cunună circulară bogată de ramuri de laur cu diametrul de 28 mm, totul în relief și de aur. Crucea este

supraîncărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 18 mm, având chenar-cadru de aur în relief, iar în mijloc, în câmp alb, imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova în întregime de aur și, dedesubtul stemei, în semicerc, legenda cu litere capitale de același metal: „MERITUL MILITAR”, totul în relief. Pe extremitatea brațului superior al crucii, însemnul este prevăzut cu o toartă de suspensie, de aur, întoarsă cu partea laterală spre privitor.

Reversul însemnului este plat și are gravat în incizie numărul de rând al distincției.

Însemnul se confecționează din tombac, poleit cu aur și emailat.

(3) Panglica Crucii „Meritul Militar” este din moar alb, lată de 30 mm, cu o dungă galbenă (*Pantone 129 C*) lată de 7 mm pe mijloc, bordată cu câte o dungă neagră lată de 1 mm și flancată la distanța de 1,5 mm de dunga neagră de câte o dungă portocalie (*Pantone 166 C*) lată de 6 mm. Panglica se îmbracă pe o baretă metalică, de formă dreptunghiulară cu colțurile de jos tăiate, cu înălțimea de 52 mm, având pe latura de jos o toartă de suspensie, de aur, iar pe verso un sistem de prindere.

Înălțimea totală a distincției nu depășește 90 mm.

Secțiunea 8

Statutul Crucii „Crucea Misiunilor Internaționale”

Art. 16. - (1) Crucea „Crucea Misiunilor Internaționale” se conferă pentru merite deosebite în cadrul misiunilor de serviciu ce prezintă risc sporit pentru viață, personalului și contingentelor detașate în misiuni și operații internaționale în conformitate cu prevederile Legii nr. 219/2015 privind participarea Republicii Moldova la misiuni și operații internaționale.

(2) Însemnul Crucii „Crucea Misiunilor Internaționale” reprezintă o cruce de argint labată, cu brațele egale, ușor convexe și având extremitățile ușor scobite rotunjit, care este înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 35 mm și radiantă cu fascicule a câte șapte raze cu extremitățile ușor scobite rotunjit, divergente și ascendente din părți spre mijlocul cantonului dintre brațele crucii, vârfulurile razelor centrale ale fasciculelor înscriindu-se într-un cerc imaginar cu diametrul de 30 mm. Crucea este încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 14 mm, având chenar-cadru de aur în relief și în mijloc, în câmp de azur (*Pantone Process Cyan C*), imaginea în relief a Stemei de Stat a Republicii Moldova în întregime de aur. Pe mijlocul extremității brațului de sus este prevăzută o toartă de suspensie, de culoarea crucii, prin care însemnul se fixează cu un inel de culoarea crucii de baretă.

Reversul însemnului este plat și are gravat în incizie numărul de rând al distincției.

Însemnul se confecționează din tombac, poleit cu argint, poleit cu aur și emailat.

(5) Panglica distincției este din moar alb, lată de 30 mm, și dungată vertical cu dungă albastru-deschis (*Pantone Process Cyan C*): una pe mijloc cu lățimea

de 4 mm, flancată la distanța de 1 mm de câte o dungă cu lățimea de 1 mm, iar pe margini de câte două dungi, cu lățimea de 1 mm fiecare, separate una de alta și de margine prin dungi verticale de culoarea fondului panglicii, cu lățimea de 1 mm. Panglica se îmbracă pe o baretă metalică, de formă dreptunghiulară, cu colțurile de jos tăiate, cu înălțimea de 52 mm, având pe latura de jos o toartă de suspensie, de culoarea însemnului, iar pe verso un sistem de prindere.

Înălțimea totală a distincției nu depășește 90 mm.

Secțiunea 9 Statutul Medaliei „Pentru Vitejie”

Art. 17. - (1) Medalia „Pentru Vitejie” se conferă pentru determinare și curaj manifestate la salvarea de vieți omenești, la menținerea ordinii publice, la combaterea criminalității, la lichidarea urmărilor calamităților naturale și în alte circumstanțe excepționale.

(2) Însemnul Medaliei „Pentru Vitejie” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 30 mm, monocolor, de aur brunat, cu o toartă de suspensie în partea superioară, întoarsă cu partea laterală spre privitor, prin care se suspendă de baretă însemnului.

Pe avers, este reprezentată imaginea unei cruci cleșate (*croix clechée*) cu brațele egale și cu vârfurile brațelor atingând marginile medalionului. Crucea este formată din fascicule de raze piramidale și radiantă cu fascicule a câte trei raze, de asemenea piramidale, dar mai scurte, mai rare, mai late și pe care stau patru acvile heraldice cu aripile desfăcute, cuprinzând crucea și înscrise în medalion, totul în relief. Pe mijlocul crucii broșează un inel cu diametrul interior de 8 mm și lățimea de 3 mm, purtând legenda cu litere capitale: „PENTRU / VITEJIE”, separată prin două catrifoliumuri, totul de asemenea în relief.

Reversul însemnului este plat și are gravat în incizie numărul de rând al distincției.

Însemnul se confecționează din alamă.

(3) Panglica Medaliei „Pentru Vitejie” este din moar, lată de 30 mm și dungată multicolor după cum urmează: pe mijloc o dungă galbenă (*Pantone 129 C*) lată de 2 mm, flancată simetric consecutiv de câte o dungă roșie (*Pantone 7621 C*) de 3 mm, una albă de 2 mm, una turcoaz (*Pantone 631 C*) de 7 mm și una marginală galbenă de 2 mm. Panglica se îmbracă pe o baretă metalică, de formă dreptunghiulară, cu colțurile de jos tăiate, dotată pe verso cu un sistem de prindere. Pe latura de jos a baretei, peste panglică, se aplică o cunună deschisă pe orizontală, formată din două rămurele bogate de laur, simetrice, în relief, confecționată din același metal ca și însemnul și având deasupra locului de încrucișare a codițelor rămurelelor o toartă de suspensie încorporată.

Înălțimea baretei asamblate este de 55 mm.

Înălțimea totală a distincției nu depășește 90 mm.

Secțiunea 10

Statutul Medaliei „Meritul Civic”

Art. 18. - (1) - Medalia „Meritul Civic” se conferă pentru:

- a) merite deosebite în muncă;
- b) activism civic și participare comunitară;
- c) realizări semnificative în viața socială a țării.

(2) Însemnul Medaliei „Meritul Civic” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 30 mm, monocolor, de aur brunat, cu toartă de suspensie în partea superioară, prin care însemnul se prinde cu un inel de culoarea însemnului de bareță. Pe avers, în mijloc, este reprezentată Stema de Stat a Republicii Moldova (h 17 mm), care este înconjurată, în exergă, de o cunună de stejar, compusă din două ramuri bogate, cu vârfurile atingându-se sus și cu codițele unite jos printr-o fundă, totul în relief. Pe marginea însemnului apare un chenar-cadru, de asemenea în relief.

Reversul însemnului este plat și are gravat în incizie numărul de rând al distincției.

Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(3) Panglica Medaliei „Meritul Civic” este din moar, lată de 30 mm și dungată multicolor după cum urmează: pe mijloc o dungă galbenă (*Pantone 128 C*) lată de 6 mm, flancată simetric consecutiv de câte o dungă roșie (*Pantone 187 C*) de 3 mm, una bej (*Pantone 728 C*) de 4 mm, una albă de 1 mm și una marginală bej de 4 mm. Panglica se îmbracă pe o bareță metalică, de formă dreptunghiulară, cu colțurile de jos tăiate, dotată pe verso cu un sistem de prindere. Pe latura de jos a baretei, peste panglică, se aplică o cunună deschisă pe orizontală, formată din două ramurile bogate de stejar, simetrice, în relief, confecționată din același metal ca și însemnul și terminată jos cu o toartă de suspensie.

Înălțimea baretei asamblate (fără toartă) este de 55 mm.

Înălțimea totală a distincției nu depășește 90 mm.

Secțiunea 11

Statutul Medaliei „Meritul Academic”

Art. 19. – (1) Medalia „Meritul Academic” se conferă cadrelor didactice, cercetătorilor, oamenilor de știință ș.a. pentru:

- a) activitate pedagogică prodigioasă și rezultate remarcabile în procesul educațional;
- b) activitate meritorie în cercetarea științifică fundamentală și aplicativă, soldată cu studii, descoperiri, inovații, implementări importante ale rezultatelor cercetării;
- c) promovare a progresului educațional, științific, inovațional, tehnologic și digital;
- d) contribuție semnificativă la formarea și dezvoltarea intelectuală, morală și civică a tinerei generații;

e) implicare activă în realizarea politicilor statului în domeniile educației, științei, cercetării și inovării.

(2) Medalia „Meritul Academic” cuprinde două clase:

a) Medalia „Meritul Academic” clasa I, care este cea mai înaltă și urmează ierarhic după Medalia „Meritul Civic”;

b) Medalia „Meritul Academic” clasa II, care urmează ierarhic după Medalia „Nicolae Testemițanu” .

(3) La conferirea Medaliei „Meritul Academic” se va ține seama de vechimea în muncă, care va constitui:

a) cel puțin 10 ani – pentru Medalia „Meritul Academic” clasa I;

b) cel puțin 5 ani – pentru Medalia „Meritul Academic” clasa II.

Pentru merite excepționale, medalia poate fi conferită fără a se ține seama de vechimea în muncă.

(4) Însemnul Medaliei „Meritul Academic” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 30 mm, monocolor – de aur la clasa I și de argint la clasa II –, cu toartă de suspensie în partea superioară, prin care însemnul se prinde cu un inel de culoarea însemnului de baretă. Pe avers, în centru, este reprezentată efigia în relief a chipului zeiței Atena în profil spre dreapta, iar în exerga delimitată de câmp printr-un cerc perlat – legenda cu litere capitale în relief, la stânga și la dreapta efigiei: „MERITUL / ACADEMIC”. Pe marginea însemnului apare un chenar-cadru, de asemenea în relief. Reversul însemnului este plat și are gravat în incizie numărul de rând al distincției. Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(5) Panglica Medaliei „Meritul Academic” este din moar albastru-azur (*Pantone 300 C*), lată de 30 mm, având pe mijloc o dungă lată de 4 mm – galbenă (*Pantone 109 C*) la clasa I și albă la clasa II – flancată, la distanța de 2 mm, de câte o dungă albă de 2 mm, iar pe margini – câte două dungi albe de 1 mm fiecare, separate între ele și de marginile panglicii de dungi de culoarea câmpului de 1 mm. Panglica se îmbracă pe o baretă metalică, de formă dreptunghiulară, cu colțurile de jos tăiate, dotată pe verso cu un sistem de prindere. Pe latura de jos a baretei, peste panglică, se aplică o cunună deschisă pe orizontală, formată din două rămurele bogate de măslin, cu fructe, simetrice, în relief, confecționată din același metal ca și însemnul și terminată jos cu o toartă de suspensie. Înălțimea baretei asamblate (fără toartă) este de 55 mm.

Înălțimea totală a distincției nu depășește 90 mm.

Secțiunea 12

Statutul Medaliei „Mihai Eminescu”

Art. 20. - (1) Medalia „Mihai Eminescu” se conferă scriitorilor, lingviștilor, filologilor, literaților, traducătorilor, jurnaliștilor, cercetătorilor științifici, cadrelor didactice etc. pentru:

a) succese remarcabile în arta scrisului;

- b) merite deosebite în activitatea de cercetare a operei eminesciene și predare a limbii și literaturii române;
- c) contribuție substanțială la dezvoltarea și promovarea culturii scrisului;
- d) activitate prodigioasă în educarea tinerei generații în spirit civic;
- e) participare activă la realizarea politicilor culturale și educaționale ale statului.

(2) Însemnul Medaliei „Mihai Eminescu” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 30 mm, monocolor, de aur brunat, cu toartă de suspensie în partea superioară, prin care însemnul se prinde cu un inel de culoarea însemnului de baretă. Pe avers, este reprezentată efigia poetului Mihai Eminescu în profil spre stânga și, în exergă, pe segmentul din stânga, legenda cu litere capitale: „MIHAI EMINESCU”, totul în relief. Reversul însemnului este plat și are gravat în incizie numărul de rând al distincției. Însemnul se confecționează din tombac.

(3) Panglica Medaliei „Mihai Eminescu” este din moar, lată de 30 mm și dungată multicolor după cum urmează: pe mijloc o dungă portocalie (*Pantone 166 C*) lată de 3 mm, flancată simetric consecutiv de câte o dungă albă de 1 mm, una turcoaz (*Pantone 631 C*) de 7 mm, una albă de 1,5 mm și una marginală galbenă (*Pantone 128 C*) de 4 mm. Panglica se îmbracă pe o baretă metalică, de formă dreptunghiulară, cu colțurile de jos tăiate, dotată pe verso cu un sistem de prindere. Pe latura de jos a baretei, peste panglică, se aplică o cunună deschisă în semicerc formată din două rămurele de tei, simetrice, în relief, confecționată din același metal ca și însemnul și având deasupra locului de încrucișare a codițelor rămurelelor o toartă de suspensie încorporată.

Înălțimea baretei asamblate este de 55 mm.

Înălțimea totală a distincției nu depășește 90 mm.

Secțiunea 13

Statutul Medaliei „Nicolae Testemițanu”

Art. 21. - (1) Medalia „Nicolae Testemițanu” se conferă specialiștilor în domeniul sănătății pentru:

- a) merite deosebite în dezvoltarea sistemului de ocrotire a sănătății populației, farmaceuticii, balneologiei și medicinei preventive;
- b) contribuție substanțială la dezvoltarea științei medicale, la implementarea realizărilor științifice în practica ocrotirii sănătății, la pregătirea cadrelor de cercetători științifici și a specialiștilor de înaltă calificare în domeniul medicinei;
- c) participare activă la realizarea politicilor în domeniul sănătății.

(2) Însemnul Medaliei „Nicolae Testemițanu” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 30 mm, monocolor, de aur brunat, cu toartă de suspensie în partea superioară, prin care însemnul se prinde cu un inel de culoarea însemnului de baretă. Pe avers, este reprezentată efigia trei pătrimi spre stânga a medicului Nicolae Testemițanu și, în exergă, în partea superioară legenda cu litere capitale: „NICOLAE TESTEMIȚANU”, totul în relief. Pe marginea

însemnului apare un chenar-cadru, de asemenea în relief. Reversul însemnului este plat și are gravat în incizie numărul de rând al distincției. Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(3) Panglica Medaliei „Nicolae Testemițanu” este din moar alb, lată de 30 mm, având pe mijloc o dungă roșie lată de 5 mm, iar pe margini câte trei dungi, de la mijloc spre margini: una verde (*Pantone 349 C*), una roșie (*Pantone 187 C*) și una albastră (*Pantone 3506 C*), fiecare lată de 1,5 mm și separate una de alta prin dungi de culoarea fondului panglicii late de 1 mm. Panglica se îmbracă pe o bareta metalică, de formă dreptunghiulară, cu colțurile de jos tăiate, dotată pe verso cu un sistem de prindere. Pe latura de jos a baretei, peste panglică, se aplică o cununie deschisă în semicerc, formată din două rămurele bogate de laur cu fructe, simetrice, având în mijloc emblema medicinei – o cupă încolăcită de un șarpe – totul în relief și confecționat din același metal ca și însemnul. În partea inferioară, sub cupă, bareta este prevăzută cu o toartă de suspensie. Înălțimea baretei asamblate (fără toartă) este de 55 mm.

Înălțimea totală a distincției nu depășește 95 mm.

Secțiunea 14

Statutul Titlului onorific „Artist al Poporului”

Art. 22. - (1) Titlul onorific „Artist al Poporului” se conferă artiștilor interpreți și creatori din domeniul artelor spectacolului (teatru, muzică, dans, balet, operă, operetă, circ, estradă, cinematografie, televiziune și radiodifuziune), artiștilor din domeniul artelor vizuale (arte plastice și decorative, fotografie, artă digitală, instalații artistice, design vizual și alte forme de expresie vizuală), care dețin deja unul dintre titlurile onorifice „Artist Emerit” sau „Maestru în Artă”, pentru:

- a) excelență în activitatea artistică și de creație;
- b) merite remarcabile în dezvoltarea și promovarea artei naționale;
- c) contribuție valoroasă la formarea și educarea noilor generații de artiști.

(2) Însemnul Titlului onorific „Artist al Poporului” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 25 mm, monocolor, de aur brunat, cu chenar-cadru în relief pe perimetru și cu o toartă de suspensie în partea superioară, întoarsă cu partea laterală spre privitor, prin care se suspendă de bareta însemnului. Pe avers, este reprezentat zeul Apollo, în picioare, văzut din față, privind spre stânga, purtând hlamidă, sandale și tolba de săgeți și înarmat în mâna stângă cu un arc descărcat, totul în relief. Dedesubt, în exergă, apare legenda cu litere capitale, de asemenea în relief: „ARTIST AL POPORULUI”.

Reversul însemnului este plat.

Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(3) Bareta însemnului este dreptunghiulară, cu lățimea de 24 mm și înălțimea 11 mm, imitând, pe laturile orizontale, cadre cu orificii pentru introducerea panglicii imaginare și panglica imaginară în sine, care este tripartită în pal în culorile naționale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roșu – și

are aplicată în mijlocul câmpului galben, în relief, Stema de Stat a Republicii Moldova (h 7 mm), ale cărei acvilă și accesorii ale acvilei sunt în întregime de aur. Bareta se confecționează din alamă emailată și este prevăzută pe latura de jos cu o toartă de suspensie, iar pe verso cu un sistem de prindere.

Înălțimea totală a însemnului nu depășește 42 mm.

Secțiunea 15

Statutul Titlului onorific „Maestru în Artă”

Art. 23. - (1) Titlul onorific „Maestru în Artă” se conferă artiștilor interpreți și creatori din domeniul artelor spectacolului (teatru, muzică, dans, balet, operă, operetă, circ, estradă, cinematografie etc.), artiștilor creatori din domeniul artelor vizuale (arte plastice și decorative, arhitectură și urbanism, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural, fotografie, artă digitală, instalații artistice, design vizual și alte forme de expresie vizuală) pentru:

- a) creații de mare valoare estetică și expresivitate vizuală;
- b) contribuție semnificativă în studiul, dezvoltarea și promovarea artei;
- c) activitate în domeniul formării și educării tinerelor talente.

(2) Însemnul Titlului onorific „Maestru în Artă” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 25 mm, monocolor, de aur brunat, cu chenar-cadru în relief pe perimetru și cu o toartă de suspensie în partea superioară, întoarsă cu partea laterală spre privitor, prin care se suspendă de bareta însemnului. Pe avers, este reprezentată o compoziție emblematică simbolizând domeniul de activitate: jumătatea stângă a părții superioare a unei coloane ionice îmbinată cu jumătatea dreaptă a unei lire, având o mască teatrală comică broșând peste partea superioară a compoziției și o rămurică de laur așezată în fascie cu vârful spre dreapta broșând pe marginea inferioară a compoziției, totul în relief. Dedesubt, în exergă, apare legenda cu litere capitale, de asemenea în relief: „MAESTRU ÎN ARTĂ”.

Reversul însemnului este plat.

Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(3) Bareta însemnului este dreptunghiulară, cu lățimea de 24 mm și înălțimea de 11 mm, imitând, pe laturile orizontale, cadre cu orificii pentru introducerea panglicii imaginare și panglica imaginară în sine, care este tripartită în pal în culorile naționale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roșu – și are aplicată în mijlocul câmpului galben, în relief, Stema de Stat a Republicii Moldova (h 7 mm), ale cărei acvilă și accesorii ale acvilei sunt în întregime de aur. Bareta se confecționează din alamă emailată și este prevăzută pe latura de jos cu o toartă de suspensie, iar pe verso cu un sistem de prindere.

Înălțimea totală a însemnului nu depășește 42 mm.

Secțiunea 16

Statutul Titlului onorific „Maestru al Literaturii”

Art. 24. - (1) Titlul onorific „Maestru al Literaturii” se conferă scriitorilor, lingviștilor, literaților, traducătorilor, jurnaliștilor, profesioniștilor în domeniul presei scrise și audiovizuale pentru:

- a) creații cu valoare estetică și profunzime literară deosebită;
- b) merite deosebite în domeniul literaturii, al culturii scrise și al comunicării publice;
- c) contribuție semnificativă la promovarea identității lingvistice și a valorilor umaniste prin activitate publicistică, literară, editorială.

(2) Însemnul Titlului onorific „Maestru al Literaturii” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 25 mm, monocolor, de aur brunat, cu chenar-cadru în relief pe perimetru și cu o toartă de suspensie în partea superioară, întoarsă cu partea laterală spre privitor, prin care se suspendă de bareta însemnului. Pe avers, este reprezentată o compoziție emblematică simbolizând domeniul de activitate: o carte deschisă, surmontată de imaginea lui Pegas trecând spre stânga și cu o pană broșând în bară peste paginile cărții deschise, totul în relief. Dedesubt, în exergă, apare legenda cu litere capitale, de asemenea în relief: „MAESTRU AL LITERATURII”. Reversul însemnului este plat. Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(3) Bareta însemnului este dreptunghiulară, cu lățimea de 24 mm și înălțimea de 11 mm, imitând, pe laturile orizontale, cadre cu orificii pentru introducerea panglicii. Panglica aplicată este din moar, cu lățimea de 22 mm, tripartită în pal, în culorile naționale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roșu. Bareta se confecționează din alamă emailată și este prevăzută pe latura de jos cu o toartă de suspensie, iar pe verso cu un sistem de prindere.

Înălțimea totală a însemnului nu depășește 42 mm.

Secțiunea 17

Statutul Titlului onorific „Om Emerit”

Art. 25. - (1) Titlul onorific „Om Emerit” se conferă pentru succese remarcabile în activitatea profesională în toate domeniile și sferile de activitate.

(2) Însemnul Titlului onorific „Om Emerit” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 25 mm, monocolor, de aur brunat, cu chenar-cadru în relief pe perimetru și cu o toartă de suspensie în partea superioară, întoarsă cu partea laterală spre privitor, prin care se suspendă de bareta însemnului. Pe avers, este reprezentată în relief Stema de Stat a Republicii Moldova, în întregime de aur. Dedesubt, în două rânduri, apare legenda cu litere capitale, de asemenea în relief: „OM / EMERIT”. Totul este înconjurat de o cunună deschisă, compusă din două rămurele de laur cu fructe, ridicate până la mijlocul stemei și cu cozile unite jos, în relief, așezată în exergă.

Reversul însemnului este plat.

Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(3) Bareta însemnului este dreptunghiulară, cu lățimea de 24 mm și înălțimea de 11 mm, imitând, pe laturile orizontale, cadre cu orificii pentru

introducerea panglicii. Panglica aplicată este din moar, cu lăţimea de 22 mm, tripartită în pal, în culorile naţionale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roşu. Bareta se confecţionează din alamă emailată şi este prevăzută pe latura de jos cu o toartă de suspensie, iar pe verso cu un sistem de prindere.

Înălţimea totală a însemnului nu depăşeşte 42 mm.

Secţiunea 18 Statutul Titlului onorific „Artist Emerit”

Art. 26. - (1) Titlul onorific „Artist Emerit” se conferă artiştilor interpreţi din domeniul artelor spectacolului – teatru, muzică, dans, balet, operă, operetă, circ, estradă, cinematografie, televiziune şi radiodifuziune şi alte domenii conexe pentru:

- a) realizări artistice remarcabile;
- b) merite deosebite în dezvoltarea şi modernizarea domeniului artei;
- c) contribuţie semnificativă la promovarea culturii şi artei naţionale.

(2) Însemnul Titlului onorific „Artist Emerit” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 25 mm, monocolor, de aur brunat, cu chenar-cadru în relief pe perimetru şi cu o toartă de suspensie în partea superioară, întoarsă cu partea laterală spre privitor, prin care se suspendă de bareta însemnului. Pe avers, este reprezentată o compoziţie emblematică simbolizând domeniul de activitate: o mască teatrală comică alăturată cu o harpă, lipite şi însoţite în partea inferioară de o rămurică de laur aşezată în fascie cu vârful spre dreapta şi puţin ridicat, totul în relief. Dedesubt, în exergă, apare legenda cu litere capitale, de asemenea în relief: „ARTIST EMERIT”.

Reversul însemnului este plat.

Însemnul se confecţionează din tombac patinat.

(3) Bareta însemnului este dreptunghiulară, cu lăţimea de 24 mm şi înălţimea 11 mm, imitând, pe laturile orizontale, cadre cu orificii pentru introducerea panglicii imaginare şi panglica imaginară în sine, care este tripartită în pal în culorile naţionale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roşu – şi are aplicată în mijlocul câmpului galben, în relief, Stema de Stat a Republicii Moldova (h 7 mm), ale cărei acvilă şi accesorii ale acvilei sunt în întregime de aur. Bareta se confecţionează din alamă emailată şi este prevăzută pe latura de jos cu o toartă de suspensie, iar pe verso cu un sistem de prindere.

Înălţimea totală a însemnului nu depăşeşte 42 mm.

Secţiunea 19 Statutul Titlului onorific „Meşter-Faur”

Art. 27. - (1) Titlul onorific „Meşter-Faur” se conferă meşterilor populari, decoratorilor, restauratorilor, designerilor ş.a. pentru:

- a) activitate remarcabilă de creaţie;
- b) merite în păstrarea şi promovarea identităţii naţionale culturale;

c) contribuție la dezvoltarea și revitalizarea tradițiilor artei populare.

(2) Însemnul Titlului onorific „Meșter-Faur” reprezintă un medalion rotund, cu diametrul de 25 mm, monocolor, de aur brunat, cu chenar-cadru în relief pe perimetru și cu o toartă de suspensie în partea superioară, întoarsă cu partea laterală spre privitor, prin care se suspendă de bareta însemnului. Pe avers, este reprezentată Stema de Stat a Republicii Moldova, în întregime de aur, încadrată dedesubt de o cunună deschisă, compusă din două fire de flori de crin stilizate, ridicate până la mijlocul stemei și cu cozile unite jos, totul în relief. Dedesubt, în exergă, apare legenda cu litere capitale, de asemenea în relief: „MEȘTER-FAUR”.

Reversul însemnului este plat.

Însemnul se confecționează din tombac patinat.

(3) Bareta însemnului este dreptunghiulară, cu lățimea de 24 mm și înălțimea de 11 mm, imitând, pe laturile orizontale, cadre cu orificii pentru introducerea panglicii. Panglica aplicată este din moar, cu lățimea de 22 mm, tripartită în pal, în culorile naționale ale Republicii Moldova – albastru, galben, roșu. Bareta se confecționează din alamă emailată și este prevăzută pe latura de jos cu o toartă de suspensie, iar pe verso cu un sistem de prindere.

Înălțimea totală a însemnului nu depășește 42 mm.

Secțiunea 20

Statutul Titlului onorific „Colectiv Artistic Emerit”

Art. 28 - (1) Titlul onorific „Colectiv Artistic Emerit” se conferă colectivelor muzicale, corale, de estradă, de dans, precum și altor colective de creație, profesioniste și de amatori, pentru merite deosebite în dezvoltarea și promovarea artei.

(2) Titlul onorific „Colectiv Artistic Emerit” nu este însoțit de vreun însemn aferent. Conferirea lui se atestă prin brevet.

CAPITOLUL IV

Conferirea distincțiilor de stat

Art. 29. - (1) Distincțiile de stat se conferă de către Președintele Republicii Moldova, prin decret, în baza propunerilor nominale de conferire a distincțiilor de stat. Distincțiile de stat pot fi conferite de Președintele Republicii Moldova și din propria inițiativă.

(2) Modul de prezentare și examinare a propunerilor nominale de conferire a distincțiilor de stat se stabilește într-un regulament, aprobat prin decretul Președintelui Republicii Moldova.

Art. 30. - Distincțiile de stat, în conformitate cu statutele lor, se conferă în regim obișnuit:

- a) cetățenilor Republicii Moldova, pentru merite personale excepționale aduse statului și poporului Republicii Moldova;
- b) persoanelor juridice (indiferent de forma de organizare), pentru merite deosebite aduse statului și poporului Republicii Moldova;
- c) colectivelor/formațiunilor profesioniste sau de amatori, pentru perseverență și abnegație în promovarea valorilor culturale;
- d) unităților militare, pentru fapte deosebite săvârșite în timp de pace și pentru acte de eroism în timp de război.

Art. 31. - Președintelui Republicii Moldova i se conferă distincții de stat de către Parlament.

Art. 32. - (1) Distincțiile de stat pot fi conferite, de asemenea, cetățenilor străini, precum și persoanelor juridice din alte state, pentru contribuție deosebită la progresul umanității, la promovarea păcii și a democrației în lume, la dezvoltarea relațiilor de colaborare și prietenie cu Republica Moldova sau pentru fapte și servicii remarcabile aduse statului și poporului Republicii Moldova.

(2) Propunerile pentru conferirea distincțiilor de stat cetățenilor străini cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova se fac pe baze generale.

(3) Propunerile pentru conferirea distincțiilor de stat cetățenilor Republicii Moldova și cetățenilor străini cu domiciliul permanent în străinătate, precum și persoanelor juridice din alte țări se fac de către Ministerul Afacerilor Externe sau de către alte ministere, autorități administrative centrale, de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe.

Art. 33. - (1) Pentru cetățenii Republicii Moldova conferirea distincțiilor are loc o dată pe an, cu ocazia Zilei Independenței.

(2) În cazuri excepționale, inclusiv șefilor de stat, șefilor misiunilor diplomatice acreditați în Republica Moldova, precum și altor înalți oficiali străini și internaționali distincțiile de stat pot fi conferite în baza deciziei Președintelui Republicii Moldova și pe parcursul anului calendaristic.

Art. 34.- Categoria distincției de stat se stabilește în funcție de caracterul și valoarea meritelor persoanei propuse pentru decorare, care trebuie să corespundă stipulărilor din statutele ordinilor, crucilor, medaliilor și titlurilor onorifice.

Art. 35. - (1) Distincțiile de stat se conferă, de regulă, în succesiune ierarhică ascendentă.

(2) Distincțiile de stat care au clase se conferă în succesiune ierarhică ascendentă a claselor.

Art. 36. - (1) Următoarea conferire a unei distincții de stat se face pentru noi merite și realizări, dar nu mai devreme decât la cinci ani de la decorarea precedentă, cu excepția distincțiilor de stat comemorative.

(2) Efectuarea stagiului de cinci ani pentru fiecare distincție sau a stagiului stabilit pentru fiecare clasă a distincției nu acordă în mod automat dreptul la conferirea unei distincții sau clase superioare, ci constituie doar limita de timp după care pot fi făcute noi propuneri de decorare, în cazul existenței unor noi merite ale aceleiași persoane.

(3) În cazuri excepționale, Președintele Republicii Moldova decide asupra decorării unei persoane cu distincții de stat înainte de expirarea termenului stagiului de cinci ani.

Art. 37. - Una și aceeași distincție de stat/clasă a distincției de stat nu poate fi conferită repetat, cu excepția distincțiilor ale căror statute prevăd conferirea repetată.

Art. 38. Distincțiile de stat pot fi conferite persoanelor fizice și post-mortem, cu excepția titlurilor onorifice.

Art. 39. - (1) La conferirea distincției de stat se eliberează un document oficial, denumit brevet, prin care se atestă decorarea.

(2) Brevetul aferent distincției de stat este validat prin semnătura olografă a Președintelui Republicii Moldova și prin sigiliu.

(3) Modelul brevetului se aprobă prin decretul Președintelui Republicii Moldova.

CAPITOLUL IV

Înmânarea distincțiilor de stat

Art. 40. - (1) Distincțiile de stat se înmânează de către Președintele Republicii Moldova.

(2) Din împuternicirea Președintelui Republicii Moldova, distincțiile de stat pot fi înmânate, în numele acestuia, de către Prim-ministru, viceprim-miniștri, membrii Guvernului, conducătorii autorităților administrației publice, comandanții unităților militare și șefii misiunilor diplomatice din străinătate.

Art. 41. - (1) După înmânarea distincției de stat sau după transmiterea ei moștenitorului, se întocmește un proces-verbal care este semnat de către persoana care a înmânat (a transmis) distincția.

(2) Fiecare caz de decorare se consemnează în fișa de evidență a persoanei decorate.

CAPITOLUL V

Portul distincțiilor de stat

Art. 42. - Dreptul de a purta distincțiile de stat este un drept personal și nu poate fi cedat.

Art. 43. - Distincțiile de stat se poartă ordonate în succesiune ierarhică descrescătoare.

Art. 44. - (1) „Ordinul Republicii” se poartă cu colanul petrecut după gât, celelalte ordine, crucile și medaliile se poartă pe partea stângă a pieptului, cu 25-30 cm mai sus de talie și se plasează de la stânga la dreapta și de sus în jos.

(2) Însemnele titlurilor onorifice se poartă pe partea dreaptă a pieptului de la stânga la dreapta.

(3) Însemnele distincțiilor de stat conferite persoanelor juridice se atașează, de regulă, pe drapelele acestora, direct sau pe cravata de drapel a distincției dacă aceasta este prevăzută de statutul distincției.

Art. 45. - (1) Decorațiile statelor străine, conferite cetățenilor Republicii Moldova, se plasează după distincțiile de stat ale Republicii Moldova similare în grad și clasă.

(2) Distincțiile teritoriale, corporative și particulare instituite în conformitate cu Legea cu privire la simbolurile publice și nu fac parte din categoria distincțiilor de stat, inclusiv cele ale statelor străine, admise pentru port în modul stabilit, se poartă după distincțiile de stat ale Republicii Moldova și ale altor state.

Art. 46.- (1) Distincțiile de stat și alte decorații se poartă, de regulă, cu prilejul sărbătorilor naționale sau religioase, la festivități cu caracter oficial și la diferite activități cu caracter științific, aniversar sau comemorativ.

(2) Portul distincțiilor de stat obligă la o ținută vestimentară sobră și decentă.

Art. 47. - (1) Militarii poartă distincțiile de stat în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale regulamentelor specifice.

(2) În cazul în care un militar se află în ținută civilă, acesta se va conforma regulilor prevăzute pentru civili.

(3) Persoanele civile poartă distincțiile militare în aceleași condiții ca și militarii.

Art. 48. - (1) Titularii distincțiilor de stat pot purta zilnic, la o ținută vestimentară decentă și sobră, baretele de substituție ale ordinelor, crucilor și medaliilor.

(2) În cazul în care se poartă concomitent baretele de substituție ale câtorva distincții de stat, acestea se fixează de o baretă comună.

(3) Nu se admite purtarea baretelor de substituție ale distincțiilor de stat împreună cu distincțiile respective.

(4) Baretele de substituție ale distincțiilor de stat se poartă pe partea stângă a pieptului.

Art. 49. Procurarea ilicită, schimbul sau dezintegrarea, falsificarea, purtarea ilegală a distincțiilor de stat, instituirea sau confecționarea de însemne care au denumire și aspect exterior asemănătoare distincțiilor de stat, precum și comiterea altor fapte ilicite față de distincțiile de stat atrag răspunderea stabilită de lege.

CAPITOLUL VII

Păstrarea distincțiilor de stat Drepturile persoanelor decorate

Art. 50. - (1) Distincțiile de stat, accesoriile acestora și brevetele se păstrează de către persoanele decorate.

(2) În caz de deces al persoanei decorate sau de conferire a unei distincții de stat post-mortem, distincția și brevetul aferent se transmit spre păstrare moștenitorilor legali, fără drept de a fi purtate.

(3) În cazul în care persoana decorată nu are moștenitori, distincția de stat care nu a fost înmănată și brevetul aferent, la decizia Președintelui Republicii Moldova, poate fi predată pentru păstrare muzeelor înregistrate oficial în conformitate cu prevederile legale.

Art. 51. - (1) Persoanele decorate și moștenitorii legali ai persoanei decorate pot să transmită distincțiile de stat muzeelor înregistrate oficial, pentru păstrare permanentă și expunere, pe baza unui demers din partea muzeului, pus de acord cu autoritatea responsabilă de conservarea patrimoniului cultural.

(2) Muzeul expediază actul de primire a distincțiilor de stat Aparatului Președintelui Republicii Moldova.

Art. 52. - (1) În cazul reorganizării unei persoane juridice, a colectivului/formațiunii profesioniste sau a unei unități militare decorate, distincția de stat poate fi păstrată de către succesori.

(2) În cazul lichidării persoanei juridice, încetării activității colectivului/formațiunii profesioniste, precum și în cazul desființării unității militare, distincția și brevetul aferent se restituie Aparatului Președintelui Republicii Moldova, în vederea transmiterii acestora muzeelor înregistrate oficial, interesate să obțină distincțiile respective.

Art. 53. - (1) Cetățenii Republicii Moldova și cetățenii străini decorați cu distincții de stat au dreptul să scoată din țară decorațiile ce le aparțin, la prezentarea documentelor ce atestă decorarea.

(2) Moștenitorii persoanei decorate decedate, au dreptul să scoată distincțiile de stat din țară, la prezentarea actelor ce atestă dreptul lor asupra distincțiilor menționate.

(3) Distincțiile de stat ridicate de organele de drept și de cele vamale ale Republicii Moldova în modul stabilit de legislație, precum și decorațiile al căror titular nu a fost identificat urmează să fie returnate Aparatului Președintelui Republicii Moldova.

Art. 54. - (1) În caz de pierdere a distincției de stat și/sau a brevetului în circumstanțe excepționale (misiuni de luptă, calamități naturale etc.), în care pierderea acesteia nu a putut fi evitată, prin decret al Președintelui Republicii Moldova, persoanei decorate i se poate elibera un nou însemn și duplicat al brevetului.

(2) Demersul privind eliberarea noului însemn și/sau a brevetului se face de către autoritățile/instituțiile care au înaintat propunerea de decorare la solicitarea persoanei decorate, după verificarea circumstanțelor în care acestea au fost pierdute.

(3) Dacă distincția de stat a fost pierdută în alte circumstanțe decât cele prevăzute la alin. (1), precum și în cazul pierderii, distrugerii, deteriorării brevetului, persoanei decorate i se eliberează, la solicitare, doar duplicatul brevetului.

(4) Dacă persoana decorată care a pierdut distincția de stat și/sau brevetul a decedat, moștenitorilor li se eliberează un document oficial care atestă decorarea.

Art. 55. - (1) În caz de pierdere ori de distrugere a distincției de stat și/sau a brevetului, deținătorul publică un aviz în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Eliberarea unui duplicat al brevetului aferent distincției de stat ori, după caz, a unui nou însemn, se face după publicarea avizului prevăzut la alin. (1).

Art. 56. - În cazul pierderii distincțiilor de stat și a brevetelor aferente, persoanele decorate își păstrează drepturile asupra acestora.

Art. 57. - În cazul schimbării numelui, a prenumelui sau a patronimicului persoanei decorate ori a denumirii întreprinderii, instituției, organizației, asociației obștești, colectivului de creație sau a unității militare decorate, documentul privind conferirea distincției de stat nu se substituie.

Art. 58. - Persoana decorată cu un ordin, indiferent de clasa acestuia, are titlul de cavalier al ordinului respectiv.

Art. 59. - (1) Titularii distincțiilor de stat – persoane fizice – sunt în drept să folosească însemnele acestora ca element al stemei personale, al sigiliului ștampilei personale și al cărților de vizită.

(2) Întreprinderile, instituțiile, organizațiile, asociațiile obștești, colectivele de creație și unitățile militare decorate cu distincții de stat au dreptul:

a) să reproducă imaginea distincției în stema corporativă, pe documentația de serviciu și pe formularele cu antet, iar instituțiile de presă decorate – să plaseze imaginea acesteia pe publicațiile lor periodice;

b) să plaseze imaginea sau macheta mărită a distincției pe sediile lor, în muzee, palate de cultură și cămine culturale, precum și să o folosească ca element de pavoazare în cazul participării la demonstrații, al desfășurării mitingurilor, ședințelor festive și al altor acțiuni.

Art. 60. - Cetățenii Republicii Moldova cărora le-au fost conferite distincții de stat ale Republicii Moldova, precum și cetățenii decorați cu distincții de stat ale U.R.S.S., inclusiv ale R. S. S. Moldovenești, echivalate cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova, au dreptul la facilități și alocații nominale de stat în conformitate cu legislația în vigoare.

CAPITOLUL VIII

Temeiurile de încetare a dreptului asupra distincției de stat

Secțiunea 1

Renunțarea la distincțiile de stat

Art. 61. - (1) Titularul distincției de stat are dreptul de a renunța la distincția conferită, exprimând această intenție printr-o declarație scrisă, adresată Președintelui Republicii Moldova.

(2) Renunțarea la distincție atrage abrogarea decretului de conferire în partea ce vizează titularul distincției care a exprimat intenția de renunțare la distincția de stat.

(3) Persoana care renunță la distincția de stat conferită are obligația de a restitui însemnul și documentele aferente acesteia.

(4) Renunțarea la distincție atrage anularea drepturilor care decurg din acordarea acesteia.

Secțiunea 2

Retragerea distincțiilor de stat

Art. 62. - (1) Distincția de stat poate fi retrasă:

a) dacă persoana decorată a fost condamnată printr-o sentință definitivă a instanței de judecată pentru comiterea unor infracțiuni;

b) pentru fapte nedemne, altele decât cele prevăzute la lit. a), care dezonorează persoana decorată, la propunerea organului care a făcut demersul privind conferirea sau a succesorului său de drept.

(2) Distincțiile conferite cetățenilor străini pot fi retrase în cazul săvârșirii de fapte incompatibile cu calitatea de persoană căreia i s-a conferit o distincție a Republicii Moldova, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe.

Art. 63 - Retragera distincțiilor de stat se face prin decret al Președintelui Republicii Moldova.

Art. 64. - Persoanele cărora le-au fost retrase distincțiile de stat sunt obligate să restituie Aparatului Președintelui Republicii Moldova decorațiile, însemnele și documentele aferente acestora.

Art. 65. - Retragera distincțiilor de stat atrage, de la data intrării în vigoare a decretului respectiv, anularea facilităților și alocațiilor de stat acordate persoanei decorate.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 66. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Adoptarea prezentei legi nu afectează forma fizică a următoarelor însemne faleristice deja confecționate și disponibile în stoc:

- a) Ordinul „Ștefan cel Mare”;
- b) Ordinul „Bogdan Întemeietorul”;
- c) Ordinul „Ordinul de Onoare”;
- d) Ordinul „Credință Patriei” clasele I, II, III;
- e) Medalia „Meritul Militar”;
- f) Medalia „Pentru Vitejie”;
- g) Medalia „Mihai Eminescu”;
- h) Medalia „Nicolae Testemițanu”;
- i) Medalia „Maestru în Artă”;
- j) Titlul onorific „Maestru al Literaturii”;
- k) Titlul onorific „Om Emerit”;
- l) Titlul onorific „Meșter-Faur”;
- m) Titlul onorific „Colectiv Artistic Emerit”.

(3) Distincțiile de stat instituite prin Legea nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.161, art.1248), Legea nr. 292/1994 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial, 1994, nr.19 art.210) și Legea nr.1330/2002 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial, 2002, nr.134, art.1023) se echivalează în drepturi cu distincțiile de stat instituite prin prezenta lege după cum urmează:

a) Ordinul „Ordinul de Onoare” se echivalează cu Ordinul „Ordinul Onoarei”;

b) Ordinul „Gloria Muncii”, se echivalează cu Ordinul „Ordinul Muncii” clasa I;

c) Medalia „Meritul Militar” se echivalează cu Crucea „Meritul Militar”.

(4) Se stabilește că noul însemn al Medaliei „Meritul Civic” va fi confecționat la epuizarea stocului de însemne confecționate conform statutului distincției, aprobat prin Legea nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova.

(5) Până la confecționarea noilor însemne, conferirea și înmânarea următoarelor însemne se va realiza utilizând însemnele confecționate conform statutului distincției de stat, aprobat prin Legea nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova:

- a) Ordinul „Ordinul Republicii”;
- b) Medalia „Meritul Civic”;
- c) Titlul onorific „Artist al Poporului”.

(6) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) Președintele Republicii Moldova va adopta actele normative necesare pentru implementarea acesteia;

b) Guvernul va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege.

(7) Guvernul va asigura alocarea resurselor financiare necesare confecționării însemnelor distincțiilor de stat, conform solicitărilor Aparatului Președintelui Republicii Moldova.

(8) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 1123/ 1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 161, art.1248), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI